

Tatiana Konderak

Rozwijanie procesów poznawczych na lekcji języka obcego

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 4,
107-108

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

budują w dziecku poczucie własnej wartości i wiarę w swoje możliwości. Aby wpłynąć na wszechstronny rozwój dziecka, pamiętajmy, żeby nie zmuszać, a zachęcać do aktywnego udziału w zajęciach, do mówienia, śpiewania, śledzić wysiłki i doceniać, nagradzając drobne sukcesy. Bardzo ważne jest zachęcanie małych uczniów do współpracy z rówieśnikami, która rozwija umiejętności społeczne.

Tatiana Konderak

Dokumenty:

Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie, 2003, Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa.

Podstawa programowa z komentarzami 2009, tom 3. Języki obce, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Warszawa.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r., nr 4, poz. 17).

Tatiana Konderak
Instytut Romanistyki
Uniwersytet Warszawski

ROZWIJANIE PROCESÓW POZNAWCZYCH NA LEKCJI JĘZYKA OBCEGO

Procesy tworzące i modyfikujące struktury poznawcze dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym charakteryzuje ściśle powiązanie z działaniem oraz duża podatność na bodźce zewnętrzne. Dzięki przetwarzaniu informacji odbieranych z otoczenia, ich przechowywaniu i przekształcaniu, dziecko w sposób aktywny tworzy wiedzę o otaczającej go rzeczywistości, spostrzegając świat wieloma zmysłami jednocześnie. Dzięki stopniowemu dosko-

nalaniu się funkcji poznawczych i czynności umysłowych, dziecko osiąga coraz wyższy jakościowo poziom rozwoju intelektualnego.

Lekcja języka obcego jest doskonałą okazją, by rozwijać u młodszych uczniów zarówno złożone procesy poznawcze, takie jak: język, mowa i myślenie, jak i te elementarne, do których możemy zaliczyć percepcję, pamięć, uwagę czy uczenie się. Okres przedszkolny i wczesnoszkolny to czas, w jakim dziecko jest otwarte na nowe doświadczenia, czuje nieodpartą potrzebę poznawania. Proces uczenia się polega na dążeniu do wiedzy, umiejętności i doświadczeń. Na bazie doświadczeń, które zgromadziło w wyniku kontaktu z otoczeniem, różnego typu działalności wychowawczej dorosłych i własnej aktywności, powstają nowe zachowania i czynności. Nauczanie języka obcego, jak każde działanie edukacyjne, ma wpływ na całościowy rozwój. W tym wieku dziecko pokonuje wiele etapów, które pozostają ze sobą w ścisłym związku. Nauczyciel pracujący z młodszymi dziećmi musi posiadać nie tylko doskonałą znajomość nauczanego języka i wiedzę z zakresu metodyki nauczania, lecz również dotyczącą rozwoju poznawczego, biologicznego, fizycznego, motorycznego, czy też emocjonalnego jednostki. Przejścia pomiędzy poszczególnymi etapami dziecko dokonuje w indywidualnym dla siebie czasie i rytmie, gdyż są one uzależnione od wielu czynników, a ponieważ sfery rozwoju fizycznego i psychicznego zająbiają się, dlatego można tu mówić o rozwoju psychofizycznym. Aby praca nauczyciela języka obcego przyniosła oczekiwane efekty, niezbędna jest jego wiedza dotycząca cech rozwojowych uczniów, która pozwoli mu w optymalny sposób przygotować i przeprowadzić zajęcia dydaktyczne, a jak już wspominaliśmy wcześniej, wszystkie sfery rozwojowe łączą się ze sobą. Rozwój mowy uzależniony jest od środowiska zewnętrznego jak i rozwoju poszczególnych funkcji wynikających z podłoża biologicznego, czy psychicznego. Z kolei psychika oraz intelekt dziecka są ściśle połączone z motoryką i mają duży wpływ na rozwój mowy, a rozwój funkcji umysłowych zależy nie tylko od intensywności bodźców, ale także od możliwości wymiany uczuć i myśli z członkami najbliższego otoczenia.

Dzieci najlepiej uczą się w sposób czynny, poprzez wykonywanie zadań przy niskim poziomie stresu. Praca z piosenką na lekcji języka obcego jest dobrym sposobem stworzenia atmosfery dającej poczucie bezpieczeństwa, przy jednoczesnym aktywizowaniu wszystkich zmysłów. Jest tutaj miejsce nie tylko na śpiew i muzykę, ale również na zajęcia plastyczne, dramowe, czy też teatralne.

W załączonych poniżej scenariuszach zajęć z języka niemieckiego dla 5-latków proponowane techniki odpowiadają emocjonalnym i intelektualnym możliwościom najmłodszych, aktywizując możliwie wszystkie zmysły i stając się nauką poprzez zabawę. Nauczanie języków obcych w tej grupie wiekowej powinno opierać się na piosenkach, wyliczankach i wierszykach, gdyż wszystko, co jest zrytmizowane ułatwia dzieciom zapamiętywanie.

Tatiana Konderak